

**T.C. TARIM VE
ORMAN BAKANLIĞI**

DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ (DTÖ) 79. SPS KOMİTESİ TOPLANTI RAPORU

TARİH: 25-26 Mart 2021
YER: DTÖ, Cenevre, İsviçre

Komite Toplantısı 25-26 Mart 2021 tarihlerinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Toplantı kapsamında görüşülen ve paylaşılması önemli görülen konular genel hatları ile aşağıda sunulmaktadır:

Üyeler Tarafından Bilgi Paylaşımı

- Japonya TEPCO Fukushima Nükleer Santralinde yaşanan kazayla ilgili olarak çevrede üretilen gıdalarla ilgili durum hakkında güncel durum hakkında bilgi vermiştir.
- Kolombiya COVID-19 salgını ışığında bitki koruma ürünlerinin Maksimum Kalıntı Düzeylerinin (MRL) azaltılmasının yürürlüğe girişinin ve bununla ilgili süreçlerin askıya alınmasını talep etmiştir. Peru, Paraguay, Malezya Kolombiyayı desteklemiştir.
- Kolombiya tarafından 2 Kasım 2020'de SPS Komitesi vesilesiyle Kanada, Kolombiya, Kosta Rika, Ekvador, Guatemala, Paraguay ve Amerika Birleşik Devletleri tarafından düzenlenen "Sürdürülebilir Gıda Üretimi ve Ticareti için SPS Zorlukları Üzerine Çiftçilerin Perspektifleri" başlıklı sanal seminerinin çiftçilerin güvenli ve sürdürülebilir bir şekilde gıda üretmek ve ticaretini yapmak için karşılaştıkları gerçek dünyadaki SPS zorluklarını tartışmak için bir forum sağladığı belirtilmiştir.
- Kanada Uluslararası Standart Belirleyici Kuruluşlar (ISSB) tarafından standartların, rehberlerin veya tavsiyelerin geliştirilmesini desteklemek için üstlendiği uluslararası girişimler hakkında bilgi paylaşımında bulunmuştur.
- Malezya tarafından Covid-19 salgını ile ilgili durum nedeniyle, Kuala Lumpur'da Şubat 2021'de yapılması planlanan Kodeks Yağlar ve Yağlar Komitesi'nin (CCFO) 27. toplantısının 2021'in ikinci yarısına ertelendiği ve yeni tarihin henüz netleşmediği bildirilmiştir.

CODEX, IPPC ve OIE'nin ilgili Aktiviteleri

i. Codex (G/SPS/GEN/1892)

80. Yürütme Komitesi Oturumunun (CCEXEC80) sanal olarak 13-21 Ocak 2021 tarihleri arasında gerçekleştirildiği, Kodeks Genel İlkeler Komitesi'nin (CCGP32) 32. Oturumunun sanal olarak 8 - 17 Şubat 2021 tarihleri arasında gerçekleştirildiği belirtilerek, son Komite toplantısından bu yana gerçekleştirilen faaliyetler hakkında bilgi verilmiştir. Kodeks'in çalışmaları hakkında ayrıntılı bilgiye G/SPS/GEN/1892 simgeli belgeden ulaşılabilmektedir.

ii. IPPC (G/SPS/GEN/1882)

Covid-19 salgınının 2020 için planlanan Bitki Sağlığı Tedbirleri Komisyonu toplantısının (CPM-15, 2021) 2021'e ertelenmesine neden olduğu, CPM on beşinci toplantısının sanal olarak 16 ve 18 Mart ve 1 Nisan 2021 tarihlerinde yapılacağı, CPM-15 (2021) belgelerinin Uluslararası Bitki Sağlığı Portalında (IPP) yayımlandığı, Zararlı Salgın Uyarı ve Müdahale

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

Sistemleri hakkındaki yeni program konusunda çalışılırken, Spodoptera frugiperda (Fall Armyworm) üzerinde somut pilot faaliyetler geliştirildiği, Spodoptera frugiperda'nın mevcut olmadığı veya sınırlı bir dağıtıma sahip olduğu ülkeler için önleme, hazırlıklı olma ve müdahale kılavuzlarının hazırlandığı, IPPC ePhyto Çözümünün büyümeye ve gelişmeye devam ettiği, 92 ülkenin artık IPPC ePhyto Çözümüne bağlandığı, COVID-19 salgınının neden olduğu seyahat kısıtlamaları nedeniyle ertelenen ilk Uluslararası Bitki Sağlığı Konferansı (IPHC) ışığında, IYPH Uluslararası Yönlendirme Komitesi (ISC) 14. toplantısında ilk Uluslararası Bitki Sağlığı Konferansınının 12 Mayıs 2022 haftasında gerçekleştirmesi gerektiğini önerdiği belirtilmiştir.

IPPC çalışmaları hakkında ayrıntılı bilgiye G/SPS/GEN/1882 simgeli dokümandan ulaşılabilir.

ii. OIE (G/SPS/GEN/1887)

OIE tarafından "Covid-19 ile ilgili uluslararası ticaret için sağlık önlemlerinin uygulanmasına ilişkin hususlar" belgesinin son güncellemesinin 16 Aralık 2020'de OIE COVID-19 Portalında yayımlandığı, Köpekler aracılığıyla kuduz için resmi kontrol programı Madde 8.14.11'in kabul edilmesinin ardından, OIE'nin köpekler aracılığıyla kuduz için resmi bir kontrol programının OIE tarafından onaylanmasını isteyen başvuru sahipleri için bir süreç geliştirdiği ve ilk başvuruyu aldıkları, bu konuda OIE onaylı resmi kontrol programına sahip ülkelerin ilk listesinin Mayıs 2021'deki 88. OIE Genel Oturumu sırasında kabul edilmek üzere sunulacağı belirtilmiştir.

OIE çalışmaları ile ilgili ayrıntılı bilgiye G/SPS/GEN/1887 simgeli dokümandan ulaşılabilir.

Ticaretile İlgili Belirli Sorunlar (STC'ler)

- Hindistan Çin'i karides ithalatı için önerdiği yeni sağlık sertifikası formatı ile ilgili olarak Komite gündemine taşımıştır. Hindistan tarafından Çin'in karides ithalatı için getirdiği yeni sağlık sertifikasının Beyaz nokta Sendrom virüsü (WSSV) ve Bulaşıcı hipodermal ve Hematopoetik Nekroz virüsü (IHHNV) dahil olmak üzere her karides sevkıyatının OIE listesinde yer alan patojenler için test edilmesi zorunluluğu getirdiği, bu gerekliliğin oldukça kısıtlayıcı olup ihracatçıların uyum sağlamasını son derece zorlaştırdığı belirtilmiştir.
- Çin tarafından Meksika'nın su ürünlerinde önemli bir ticaret ortağı olduğu, Meksika'nın, su ürünleri ticaretimizin sağlıklı gelişimini teşvik etmek için bilimsel ve objektif ilkelere dayalı olarak Çin'den dondurulmuş karides ithalatını mümkün olan en kısa sürede açmasını umduğu belirtilmiştir.
- Hindistan Rusya Federasyonu'nu Avrasya Gümrük Birliği'ne balık ve su ürünlerinin ihracatı için uygun birimlerin yetkilendirme prosedürleri ile ilgili olarak gündeme taşımıştır.
- Peru Panama'yı Peru'daki balıkçılık ve hayvancılık işletmelerine ait tesisler için yetkilerin yenilenmesindeki gereksiz gecikmeler nedeniyle Komite gündemine

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

taşımıştır. Kosta Rika Peru'yu desteklemiştir. Panama tarafından kısa bir süre önce, Peru'nun özel ticari kaygıları da dahil olmak üzere bekleyen tüm sorunları gözden geçirecek ikili bir teknik komisyon kurulduğu, burada bu konuda çözüme oluşturmaya umut ettikleri belirtilmiştir.

- Hindistan Çin'i büyükbaş hayvan eti ithalatına getirdiği kısıtlamalar konusunda Komite gündemine taşımıştır. Hindistan'dan herhangi bir ithalatçı ülkeye Şap hastalığı (FMD) bulaşma vakası görülmediği, Çin gerekliliğinin bilimsel olarak gerekçelendirilemeyeceği ve uluslararası standartlara/tavsiyelere dayanmadığı belirtilmiştir.
- Türkiye-Suudi Arabistan'ı hayvan ve bitki ürünlerine ithalat kısıtlamaları konusunda gündeme taşımıştır. Suudi Arabistan tarafından cevaben, DTÖ anlaşmalarına hanel getirmeksizin, DTÖ Üyeleri ile ticaretin önündeki engelleri kaldırmak için elinden geleni yaptıkları, SPS Komitesinin insan sağlığı ve güvenliğini etkileyen sorunları çözüme çabalarını memnuniyetle karşıladığı belirtilmiştir. Türkiye'nin Suudi Arabistan ile ticari sorunu hakkındaki konuşması Ek'te gönderilmiştir.
- Peru Panama'yı patates ve soğanlarına yeniden erişim sağlama prosedürüne ilişkin kısıtlamaları nedeniyle Komite gündemine taşımıştır. Peru tarafından Panama'nın Peru'dan tüketilmek üzere soğan ve patates ithalatının kapatılması ve belirtilen ürünlerde ticareti eski haline getirmek için bitki sağlığı prosedürlerinde gereksiz gecikmeler yaşatmasıyla ilgili problem dile getirilmiştir.
- Çin Kore'yi ithal kimchi için HACCP sertifikası zorunluluğu getirmesiyle ilgili olarak gündeme taşımıştır.
- Hindistan Meksika'yı biber ithalatına getirdiği kısıtlamalar nedeniyle gündeme taşımıştır.
- Hindistan tarafından; Meksika'nın 2017 yılından beri kuru biber ithalatı ile ilgili getirdiği tedbirler hakkında ciddi endişesi olduğu, Meksika'nın yarattığı bu yapay engellerin Meksika'ya kuru biber ihracatında ciddi bir düşüşle sonuçlandığı belirtilmiştir.
- Meksika Panama'yı Federal Denetim Tipi Kuruluşlar için yetkilendirmesi ile ilgili olarak gündeme taşımıştır. Meksika tarafından büyükbaş hayvan ürünleri ve yan ürünleri ihraç eden Meksika işletmeleri için yetkilerin yenilenmesine ilişkin Panama Gıda Güvenliği Otoritesi (AUPSA) tarafından prosedürlerdeki gecikme nedeniyle endişelendikleri dile getirilmiştir.
- Avustralya-Çin'in ihracat kuruluşlarının yeni listeleme ve eski haline döndürme taleplerini onaylamadaki gecikmesi. Avustralya tarafından; Çin'in bir dizi ürün ve işletme için onay prosedürlerindeki gereksiz gecikmelerden, küçük veya teknik ihlallere yanıt olarak Çin tarafından alınan orantısız eylemlerden ve Çin'in onay prosedürlerinin şeffaflıktan yoksun olmasından endişe duyulduğu dile getirilmiştir.

Daha Önce Gündeme Taşınmış Ticari Sorunlar

**T.C. TARIM VE
ORMAN BAKANLIĞI**

- Kolombiya, Kosta Rika, Dominik Cumhuriyeti, Ekvator, Paraguay ve ABD; AB'nin buprofezin, klorothalonil, diflubenzuron, ethoxysulfuron, glufosinate, imazalil, ioxynil, iprodione, molinate, pikoksistrobin ve tepraloksidim MRL'leri.
- Paraguay ve Dominik Cumhuriyeti; AB'nin Endokrin Bozucular Düzenlemesi
- Peru; AB'nin Gıdalarda maksimum kadmiyum seviyelerine uygulanması nedeniyle çikolata ve kakao ürünleri ihracatına ilişkin kısıtlamalar.
- Avustralya; AB'nin hayvansal kılıfların (casings) kalıntı testini gerektiren teklifi.
- Avustralya; Çin'in gıda ve tarım ürünleri ticaretini etkileyen COVID-19 ile ilgili eylemleri.
- ABD; Çin'in denizaşırı ithal gıda üreticilerinin tescili için idari tedbirleri.
- ABD; Hindistan'ın (27 Ocak 2020 tarihli) Gıda Güvenliği ve Standartları Yasası 2006'da yer alan hayvan yemi için yeni gereksinimleri.
- AB; Çin, Tayvan ve belirli bazı ülkelerin BSE kaynaklı uygulanan ticari kısıtlamaları.
- AB; Çin'in Afrika Domuz Vebası sebebiyle uyguladığı ticari kısıtlamalar.
- AB; Güney Kore'nin Afrika Domuz Vebası sebebiyle uyguladığı ticari kısıtlamalar.
- Brezilya; Peru'nun domuz eti ithalat kısıtlamaları.
- Brezilya; Meksika'nın domuz eti ithalat kısıtlamaları.
- AB; Çin'in kuş gribi sebebiyle uyguladığı ticari kısıtlamalar.
- AB; Güney Afrika'nın kuş gribi sebebiyle uyguladığı ticari kısıtlamalar.
- AB; Kore Cumhuriyeti'nin kuş gribi sebebiyle uyguladığı ticari kısıtlamalar.
- Brezilya; Suudi Arabistan'ın (SA) kanatlı eti ihraç eden işletmelere uyguladığı geçici askıya alma önlemleri.
- AB; Kore'nin sığır eti ithalatı için onay bekleyen başvurularda ilerleme eksikliği.
- Rusya; Malezya'nın et ve süt ürünleri ithalatına yönelik onay prosedürlerinde gecikmeler.
- Rusya; Hindistan'ın hayvansal ürünler için onay prosedürleri.
- AB; ABD'nin koyun, keçi ve diğer bazı geviş getirenlerin ithalatı.
- AB; Filipinler'in et ithalatındaki kısıtlamaları.
- Meksika; Guatemala'nın yumurta ürünlerindeki kısıtlaması.
- AB; Endonezya'nın bitki ve hayvan ürünleri onay prosedürleri.
- Filipinler; Endonezya'nın bahçe ürünlerini ve hayvansal ürünleri etkileyen gıda güvenilirliği önlemleri.
- Japonya; Tayland'ın tatlı portakal kabuğu nedeniyle taze narenciye ithalatına yönelik bitki sağlığı kısıtlamaları.
- AB; ABD'nin elma ve armutta uygulanan ithalat kısıtlamaları.
- Ukrayna; Tayvan'ın taze sebze ve meyve ithalatına yönelik bitki sağlığı risk değerlendirme prosedürü.
- Peru; Ekvador'un üzüm ve soğanda ithalat kısıtlamaları.
- Kanada; Hindistan'ın bakliyat için ithalat gereklilikleri.
- AB; ABD'nin, AB'nin Asya uzun antenli böceği ve turuncgil uzun antenli böcekten ari statüsünü tanımaması.
- Avustralya; AB'nin kompozit ürünlerle ilgili yeni düzenlemeleri.

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

- Çin; AB'nin Çin'den ithal edilen yüksek oranda rafine ürünlere yönelik kısıtlamaları.
- ABD; Hindistan'ın Genetiği değiştirilmiş kaynaklı olmayan ve Genetiği değiştirilmemiş ifadeli sertifika gerekliliği.

SPS Anlaşmasının Uygulanması

Zararlardan ve Hastalıktan Ari Alanlar (Bölgeselleşme)

- Meksika - Karantina açısından önemli olan Anastrepha cinsi meyve sineklerinin bulunmadığı alan beyanı (G / SPS / GEN / 1875)
- Meksika - Büyük avokado tohum bitlerinden, küçük avokado tohum böceklerinden ve avokado tohum güvelerinden ari alanların beyanı (G / SPS / GEN / 1869)
- Kolombiya - Şap hastalığından ari durum beyanı (G / SPS / GEN / 1768)

Diğer Hususlar

- 12. DTÖ Bakanlar Konferansı için SPS Bildirgesi (G/SPS/GEN/1758/Rev.5)

Teknik Destek ve İşbirliği

a) Sekreterlikten bilgiler

- DTÖ SPS Aktiviteleri
- STDF tarafından gerçekleştirilen teknik desteğe ilişkin bilgi G/SPS/GEN/1881 simgeli belgede yer almaktadır.

b) Üyelerden bilgiler

- Kanada ve ABD 16-17 Aralık 2020 tarihinde gerçekleştirilen APEC Maksimum Kalıntı Limitleri (MRL'ler) Uyumlaştırma Çalıştayı ile bilgi vermiş olup, konuyla ilgili ayrıntılı bilgiye (G/SPS/GEN /1884/Rev.1) simgeli belgede yer almaktadır.

8. Gözlemciler

Gözlemci kuruluşlardan bilgiler: Bu hususla ilgili olarak aşağıda belirtilen dokümanlardan bilgiye ulaşılabilmektedir.

- ECOWAS (G/SPS/GEN/1876)
- IICA (G/SPS/GEN/1878)
- OIRSA (G/SPS/GEN/1879)
- OECD(G/SPS/GEN/1880)
- ITC (G/SPS/GEN/1888)

Gelecek SPS Komitesi Toplantısının 15-16 Temmuz 2021 tarihinde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.